

minden, a kísértetjárással kapcsolatos hiedelmekre jellemző vonás. S talán éppen ez hat elsősorban itt: „Kísértet járja Lengyelországot: a számítógépesítés kísértete” (Valóság. 1987. március).

A szállóige gyakori használata során mind az eredeti jelentésvizonyok, mind pedig az érzelmi-hangulati együttjárók némiképp változnak, gyengülnek. A grammatikai szerkezet is alakulhat valamelyest. Mindezek által is nyílik a lehetőség az állandó szókapcsolat megváltoztatására. Ezt a változtatást a magyar *kísértet* és *kísérlet* szavak egy töről való fakadása ilyenképpen alakította egy újságcikkben: „Kísérlet járja be az országot, pontosabban négy megyét – a kétszínű közigazgatás kísérlete” (Magyar Nemzet. 1988. január 16.), egy másik példánkban az eredeti nyelvi alakulatnak megvan a témaazonossága: „[...] kísérlet járja be Európát, Ázsiát és más földrészeket is – az emberibb arculatú szocializmus kísérlete” (Élet és Irodalom. 1987. május 22.).

A különféle kísértetek és kísérletek járásának eredményeivel, következményeivel nem a nyelvészet illetékes foglalkozni, azonban a szállóige további életére még érdemes figyelmeznünk.

Büky László

Újabb kísértetjárás

Hogy az említett szállóige további életére valóban érdemes figyelmeznünk, azt egy frissebb példával bizonyíthatom. Amikor 1990. november 8-án a városi önkormányzat a Cserepes sori piac ügyében készült dönteni, a városháza elé vonuló tüntetők egyik transzparensén a következő föliratot olvashattuk:

*„Kísértet zárja be a bazárt,
a bolsevista bürokraták kísértete”*

(Délmagyarország, 1990. nov. 9. címloldal)

Úgy látszik, valóban kísértetről van szó, mely rendszeresen visszatér. Akárcsak egy valamirevaló hazajáró lélek.

H. T. T.